

MONUMENTNUMMER	:	09-21
ADRES	:	Walgtsestraat 39 Varik
DATUM AANWIJZING	:	1 juni 2004
BESCHERMD DOOR	:	Gemeente Neerijnen
BESCHRIJVING GEWIJZIGD	:	2013
KADASTRAALNUMMER	:	
NAAM OBJECT	:	
OMVANG OBJECT	:	Erf met boerderij
HUIDIGE FUNCTIE	:	Woonhuis
OORSPRONKELIJKE FUNCTIE	:	Boerderij
BOUWJAAR	:	1825, mogelijk ouder
ARCHITECT	:	
BOUWTYPE	:	
BOUWSTIJL	:	Krukboerderij
TUINKENMERKEN	:	
LITERATUUR / ARCHIEF	:	Topografische atlas 1830. Historische Atlas van Gelderland, Den IJp 1989. Informatie van bewoners
OPMERKINGEN	:	
BESCHRIJVING	:	Typering Voormalige kleine hallenhuisboerderij uit de tweede helft van de 19de eeuw met uitbreiding tot krukhuisboerderij aan het begin van de 20ste eeuw.

Historie en ligging

De kleine boerderij aan de Walgtsestraat dateert uit het midden van de 19de eeuw en werd gebouwd door de familie Van Sprille. Mogelijk is er sprake van een voorganger, zo lijkt althans de kadastrale minuut van 1834 aan te geven. Omstreeks 1900 is het woongedeelte aan de rechter zijgevel uitgebreid, zodat het pand de vorm van een krukhuisboerderij kreeg. Een schuurtje achter de boerderij dateert uit de eerste helft van de 20ste eeuw. Na de Tweede Wereldoorlog werd dit door middel van een tussenlid met de achtergevel van de boerderij verbonden.

De boerderij ligt aan de zuidzijde van de Walgtsestraat ten westen van het dorp Varik.

Beschrijving

Plattegrond en opbouw

De boerderij is van het krukhuistype en bestaat uit een voorhuis en een achterhuis. De boerderij zelf heeft een L-vormige, rechthoekige plattegrond. Tegen de achtergevel bevindt zich een tussenlid dat het huis verbindt met een kleine voormalige schuur. De voor- en achtergevel zijn opgetrokken in schoonmetselwerk van rode baksteen in staand verband. De zijgevels zijn witgepleisterd en hebben een grijze plint.

De boerderij heeft één bouwlaag onder een afgewolfd zadeldak dat gedekt is met riet. Op de nok van het dak bevindt zich een schoorsteen ter plaatse van de overgang van voor- en achterhuis.

Voorgevel

De voorgevel is asymmetrisch van opzet. In de huidige vorm dateert de gevel uit twee perioden: het linker deel, met vlechtwerk langs de dakrand dateert uit het midden van de 19de eeuw en hoort bij de oorspronkelijke hallenhuisboerderij. Het rechter deel dateert van circa 1900 uit de tijd dat de boerderij de vorm van een krukhuisboerderij kreeg. In het midden van de gevel is nog in het metselwerk een spoor van het oude vlechtwerk langs de rechter dakrand te zien.

De voordeur met laag bovenlicht bevindt zich links van het midden. Rechts van de deur bevinden zich twee zesruits schuifvensters met luiken onder een strek, en daarboven twee liggende tweeruitsvensters, die voor licht op de

zolderverdieping zorgen. Al deze vensters dateren uit de tijd van de uitbreiding tot krukhuisboerderij. Links van de deur bevindt zich een kleiner zesruits schuifvenster met luiken onder een strek dat mogelijk nog tot de oudere bouwfase behoort.

Linker zijgevel

De linker zijgevel is nagenoeg geheel blind. De twee uitzonderingen hierop vormen een vierruits venster nabij de voorgevel en een klein kelderraampje met metalen spijlen ter hoogte van de grens van voor- en achterhuis.

Rechter zijgevel

De rechter zijgevel van de boerderij bestaat uit twee delen die corresponderen met het voor- en achterhuis. Het voorhuis heeft nabij de hoek met de voorgevel een recent zesruits venster. In het midden van dit geveldeel bevindt zich een oud vierruits zoldervenster. Het gedeelte van het achterhuis heeft een enkelruits venster en rechts daarvan een geschakeld drieruits venster.

Achtergevel

De achtergevel van de boerderij is in het laatste kwart van de 20ste eeuw geheel opnieuw ingevuld. Er zijn moderne kozijnen in aangebracht die geen bijzondere cultuurhistorische waarde vertegenwoordigen. Ook de indeling is modern.

Aanbouwen

Een tussenlid verbindt de boerderij met het voormalige schuurtje. Dit tussenlid is niet van bijzondere cultuurhistorische waarde.

Het schuurtje is opgetrokken op een rechthoekige grondslag en heeft één bouwlaag met kap. Het dak is gedekt met Muldenpannen.

De tegen het schuurtje aangebouwde serre is niet van bijzondere cultuurhistorische waarde.

Interieur

De boerderij heeft een voor- en een achterhuis, die van elkaar gescheiden zijn door middel van een brandmuur, die doorloopt tot in de nok. Links onder het voorhuis bevindt zich de rest van een overwelfde kelder met oude toegangsdeur vanuit het voorhuis (thans hal). Het kelderraampje in het achterhuis laat zien tot hoever de kelder oorspronkelijk in ieder geval kwam. In het midden van het voorhuis bevindt zich een oude schouw, waarvan de twee penanten gedecoreerd zijn met een eenvoudige console aan iedere zijde.

Het achterhuis heeft nog de oorspronkelijke structuur met ankerbalkgebinten van eikenhout.

MOTIVATIE

: Architectuurhistorische criteria:
Het boerderijtje vormt voor de gemeente Neerijnen en het dorp Varik in het bijzonder een goed voorbeeld van een in traditionele trant gebouwde en streekeigen krukhuisboerderij, die in de loop van de 19de en 20ste eeuw de huidige vorm heeft gekregen. De boerderij is van waarde vanwege de in grote lijnen gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik. In de boerderij is nog een oude schouw aanwezig.

Stedenbouwkundige criteria:

Het object is van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van het historisch gegroeide landschappelijk gebied ten westen van het dorp Varik.

Cultuurhistorische criteria:

Het complex is een voorbeeld van een traditioneel keuterboerderijtje met kleine schuur en geeft zo een beeld van het agrarische leven in de gemeente Neerijnen in de afgelopen twee eeuwen.

VERGUNDE WIJZIGINGEN

: